

V ZNANSTVENEM SVETU JE TEZKO ODJEKNIILA VEST O NEPRICA KOVANI SMRTI PROFESORJA DR. JOSIPA KOROŠCA. UMRL JE SREDI DELA IN ŠTEVILNIH ZNANSTVENIH NAČRTOV. UREDNIŠTVO ARHEOLOŠKEGA VESTNIKA, KI MU JE BIL PROFESOR KOROŠEC USTANOVITELJ, POSVEČA TA LETNIK REVIIJE NJEGOVEMU SPOMINU.

Dr. Josip Korošec, redni profesor za prazgodovinsko in slovansko arheologijo filozofske fakultete v Ljubljani in dopisni član Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu, je umrl za težko boleznijo v sedemindesetem letu dne 11. marca 1966 v Ljubljani. Kljubujoč že dolgo časa boleznii, je vestno opravljal svoje dolžnosti vseučiliškega vzgojitelja in znanstvenika vse do zadnjega, dokler ni popolnoma omagal. Smrt uglednega znanstvenika, ki je bil v stalni zvezi z mnogimi domačimi in inozemskimi strokovnjaki in ustanovami, je bridko iznenadila ves jugoslovanski in tudi evropski arheološki svet.

Znanstveno je pričel delati že kot asistent arheološkega seminarja filozofske fakultete v Beogradu. Tam je uredil seminarsko zbirko starin in jo izpopolnil z značilnimi predmeti iz Vinče, kjer je delal pod vodstvom prof. Vasića. Diplomiral je 22. aprila 1936. V Pragi se je specializiral v prazgodovinski arheologiji in je posebno mnogo praktično delal v tamkajšnjih laboratorijih. Leta 1939 je promoviral na Karlovi univerzi za doktorja arheologije na podlagi disertacije Ljubljansko barje. Znanje si je izpopolnil tudi v Münchnu. Takoj nato je nastopil službo kot kustos Zemaljskega muzeja v Sarajevu. Tu ga je zatekla zadnja vojna in je prišel v nemško vojno ujetništvo. Po povratku je služboval v Sarajevu še do leta 1943, ko so ga iz političnih razlogov odpustili. Znova je prevzel mesto kustosa v Zemaljskem muzeju v Sarajevu po osvoboditvi in ostal tam do konca leta 1945. Tedaj je odšel v Ptuj v mestni Ferkov muzej in tu pričel intenzivno terensko in znanstveno delati. Pri Mohorjevi družbi je izdal svoje prvo slovensko znanstveno delo Staroslovanska grobišča v severni Sloveniji (1947). Na Ptujskem gradu je nadaljeval in dokončal Skrabarjevo izkopavanje slovanskega grobišča in tamkaj ugotovil tudi halštatsko naselbino. Prvo poročilo o slovan-

skem grobišču na Ptujskem gradu je objavila SAZU v Ljubljani leta 1947. Za izrednega profesorja prazgodovinske in staroslovanske arheologije so ga poklicali aprila 1947 na filozofsko fakulteto v Ljubljani; leta 1951 je postal tam redni profesor.

Na njegovo iniciativo je SAZU ustanovila arheološko sekcijo, katere predstojnik je bil pokojni profesor Korošec deset let. V sekcijskih prostorih, ki jih je preuredil v laboratorije, je vzgajal mlade slušatelje za praktično in znanstveno arheološko delo. Pritegnil jih je tudi k sodelovanju pri arheoloških izkopavanjih v Ptuju, Turnišču pri Ptuju, na dvorišču SAZU v Ljubljani, Blatni Brezovici, na Igu na Ljubljanskem barju ter v Danilu pri Šibeniku, Predjami, Drulovki pri Kranju itd. Pomagal je pri terenskih izkopavanjih v Makedoniji in drugod. Poskrbel je, da so mnogi njegovi slušatelji dobili inozemske štipendije. Pri prof. Korošcu je doktoriralo osem arheologov iz Slovenije in drugih republik iz prazgodovinske in staroslovanske arheologije.

Junija 1948 je postal dopisni član Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu; decembra 1953 pa dopisni član nemškega arheološkega inštituta. Leta 1956 je bil med člani ustanovitelji sveta za mednarodno slovansko arheologijo v Krakovu.

V študijskem letu 1953/1954 je postal dekan filozofske fakultete v Ljubljani in je istočasno predaval staroslovansko in prazgodovinsko arheologijo v Zagrebu. Na filozofski fakulteti v Ljubljani je pričel leta 1950 izdajati Arheološki vestnik. Naslednje leto je prevzela izdajanje vestnika Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Prvih deset letnikov je tudi sam uredil. Napisal je mnogo pomembnih člankov in razprav v Arheološkem vestniku in Zgodovinskem časopisu v Ljubljani, sodeloval pa tudi pri pomembnih znanstvenih publikacijah Jugoslavije. Tako je ostal zvest sodelavec revije Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu, kjer so objavili njegove prve članke že leta 1940. Članke in razprave je priobčeval v Radu vojvodanskih muzeja v Novem Sadu, Letopisu in Zborniku Matice Srpske v Novem Sadu, Glasniku skopskog naučnog društva v Skopju, Vjesniku za historiju i arheologiju dalmatinsku v Splitu, Hrvatskih starinah v Splitu, Enciklopediji likovnih umetnosti ter Enciklopediji Jugoslavije itd. Sodeloval je pri enciklopedijskem delu Glossarium Archaeologicum v Varšavi, ki ga izdaja Union internationale des sciences pré- et protohistoriques. Sodeloval pa je prav tako tudi pri Eisnerjevi enciklopediji. Pri arheološkem oddelku filozofske fakultete v Ljubljani je pričel izdajati važnejše arheološke razprave, tako npr. Drulovka, Danilo in danilska kultura, Neolitski in eneolitski problemi v okolici Križevcev in druge.

Sklad Borisa Kidriča je financiral njegova raziskovanja in publikacijo Neolit in eneolit Slovenije. Značilne so njegove kritike arheoloških del domačih in inozemskih avtorjev. Že od drugega letnika dalje je sodeloval pri časopisu Argo s pomembnimi recenzijami. Skoraj vsi arheološki zborniki od Kazarovega do Kostrzowskega so prinesli njegove prispevke v čast slavlencem. Tragično preminulemu mlajšemu kolegu Lahtovu, ki je pri njem promoviral, je pripravil za tisk njegovo disertacijo o Trebeništu.

Profesor Korošec je doma in v tujini vselej častno zastopal slovensko arheološko znanost na raznih simpozijih in kongresih. Tako je imel glavni referat za balkanski neolitik na prazgodovinskem kongresu v Rimu leta 1962. Z važnimi referati je sodeloval na kongresih v Bukarešti, Sofiji in na zadnjem kongresu za slovansko arheologijo leta 1965 v Varšavi.

Pomen in zasluga profesorja Korošca je predvsem v tem, da je na fakulteti opeljal sistematičen študij prazgodovinske in slovanske arheologije. Pri obdelavi arheoloških predmetov je podajal sluшатeljem prav na podlagi materialne kulture tudi sliko živeljenja obravnavanega obdobja. Upravičeno lahko smatramo pokojnega profesorja Korošca za ustanovitelja prazgodovinske in slovanske arheologije pri nas, posebno zaradi tega, ker nam je najvažnejše rezultate svojih raziskovanj hitro tudi predložil v tisku. Saj mu je šele v bolniški sobi smrt iztrgala pero iz preutrujenih rok.

Josip Klemenc

